

U pikil ju'unil tu'ux ku tsíikbatik tojbe'enil way lu'ume'

A woojel wa ba'ax k'a'ana'an a beetik
yóo'lal u chimpolta'al a tojbe'enilo'ob.

Traducción:
Teresa Xiu Chan

Maya

bo'oybesik' u tojbe'enil wiiniko'ob

- U Kúuchil tojbe'enil wiiniko'obe' **ku bo'oybesikech**. Wa'tan pech' óolta'al, wa'a woojel yaan maáx ku pech' óolta'al u tojbe'enil tumen je'el ba'alak jala'achilo'ob wa máaxo'ob jo'olpóoptik jump'él kúuchile', tak u pool ti' Comisión Nacional ti'Derechos Humanos: 018007152000

www.cndh.org.mx

U tojbe'enil utia'al ma'u ts'aancha' óolta'al a kuxtal

Way tik lu'umile' **mix máak** je'el u béeytal u ya'alik wa mina'an a tojbe'enil tumen máasewal máakech, wa'xiibech, ko'olech, tu yóo'lal a ja'abil, wa' óotsilech, yo'omchajanech, k'ója'anech, wa' tu yóo'lal a máasewal t'aan, a woksaj óol, máaxech ichila a múuch'kabil, bixech ichil uláak'ba'alo'ob.

- Mix maak unaj u **ts'aancha' óoltikech**
- Ma' **ts'aancha' óoltik** mix máak.
- Mixmáak ku **utsil kuxtal** wa t'aan u ts'aancha' óolta'al.

CONAPRED: 52621490 o (01800)
5430033

www.conapred.org.mx

Jump'el tojbe'enil utia'al ka wojolt jejeláas t'aanilo'ob

• Yaan tech u **tojbe'enil a wojéeltik** ba'ax ku beetik máaxo'ob jo'olpóoptik a lu'um

Tuláakal jala'achil k'a'abéet u **ts'aaiq ojéeltbil** ba'ax ku beetik wa ta k'áat ts'iibtik, le je'ela je'el u béeytal a na'aksik internete' www.infomex.org.mx wa nivel federal, wa ma' taak u ts'aaiq'obe' je'el u béeytal a k'áatik u yáantaj IFAI.

Tuláakal kúuchil meyajilo'ob ti' le jala'achilo'obo' k'a'ana'an u **chiíkbesik u meyajo'ob** ti' le interneto', le je'ela' yo'osal u xiixta'al tumen je'el máaxake'.

TELIFAI: 018008354324

www.ifai.mx

www.proyectoinfomex.org.mx

U tojbe'enil máasewal máako'ob

• Yaan tech u tojbe'enil u chiímpolta'al **máaxech ichil a miaatsil** yéetel a jejeláas múuch'táambal.

• Yaan tech u tojbe'enil utia'al ka t'aanakech ichil a **máasewal t'aan**.

• Yaan tech u tojbe'enil u ts'a'abal tech áantajil ti' p's óolo'ob wa uláak'ba'ateltáambal tu'ux k'a'ana'an junt'uul **sutbesaj t'aan** u k'aj óol a miaatsil yéetel a máasewal t'aan

• Tu laka ma'ake' yaan u páajtalile' u yeeyik **ba'ax jach k'a'abéet** u jósiktanil tu pachil u kuxtal yéetel ti lu kaajal

CDI: 0155 91832100

www.cdi.gob.mx

Yaan tech u tojbe'enil u kananta'al le'ju'uno'ob tu'ux tsikta'an yóolal maaxechi'

• **Je'el u béeytal a k'áatik a wojéelte' ba'ax ba'alilo'ob ta wo'sal** yaan ti' le jo'olpopilo'obo', mixmáak je'el u béeytal u tsáaik k'ajoltbil wa teeche' ma' a k'áati'.

U k'áat ts'iibile' je'el u béeytal a túuchi'tik ti' internet (www.infomex.org.mx). Ti' le jala'achilo', wa ma' tu núukiko'ob teche', k'áat antajil ti' IFAI

TELIFAI: 018008354324

www.ifai.mx

www.proyectoinfomex.org.mx

U tojbe'enil tia'al múuch' meyaj

Ts'aaj páajtalil ka ts'a'abak tech páajtalil

- Yaan tech u tojbe'enil a yeeyik yéetel a kukiintik a jo'olpopilo'ob.
- Yeetel a ts'aaj páajtalil je'el u béeytal a yeeyik máakalmáak jo'olpopil a k'áat a kukiinte', ich **ta'akbe'enil yéetel jáalk'abil**. A ts'aaiq u náajaltsil wa jóok'osik a jo'olpopil.
- k'ána'an u ts'aaiq'obe' ojéeltbil ba'ax ku beetiko'ob le partidos políticos'obo'.
- **Xiibo'ob wa xunáano'obe'** yáan to'on u tojbe'enil k-beetkikba'jo'olpopil.
- Yaan u **si'ipilil a táakch'inta'al** a yeey juntúul jo'olpopil ma' a k'áati'

IFETEL: 01800 433 2000

www.ife.org.mx

U tojbe'enil ti'ibilbej

Wa t'aan u **pech' oolata'al a tojbe'enile'** je'el u béeytal a k'áatik jump'él **juicio ti' amparo** ta kúuchkabil wa Distrito Federal. Ichil le juicioa' **yaan u páajtalil a k'áatik u kanánta'al tuláakal a tojbe'enil** ts'aaján ichil u noj a'almaj'taanil Mexico'.

U noj kúuchil ti'ibilbejil k noj lu'umila', ku p'sik tak tu'ux ku náakal le tojbe'enilo'ob ts'aaja'an ti' tuláakal máak way te noj jala'achila'.

www.scjn.gob.mx y www.cjf.gob.mx